

van het IJzerbekken
Nummer 2, oktober 2011

Erosiebestrijding: elke euro dubbel en dik terugverdiend

Op 18 maart 2011 organiseerde het bekkensecretariaat van het IJzerbekken samen met het bekkensecretariaat van het Leiebekken, de provinciale erosieambtenaar, het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een infodag over erosiebestrijding in de Zuid-West-Vlaamse heuvels.

© Het Landbouwleven

Vooraf de hellende percelen met leem- en zandleemgronden hebben te kampen met bodemerosie. Erosie betekent niet alleen een verlies aan vruchtbare landbouwgrond, het heeft ook nefaste gevolgen voor de waterafvoer en de waterkwaliteit, en het zorgt voor modderellende en wateroverlast. Door erosie is de bodem niet meer in staat om hemelwater vast te houden. De noodzakelijk vertraagde afvoer van hemelwater wordt dus tenietgedaan. Bovendien komt veel slib in de benedenloop terecht wat een goede waterafvoer belemmert. De gevolgen zijn wateroverlast en hoge kosten voor slibuiming. Ook de waterkwaliteit ervaart negatieve gevolgen van erosie. Slibafzetting in grachten en waterlopen, evenals een verhoogde turbiditeit van de waterkolom verminderen de biodiversiteit en het zelfreinigend vermogen van de waterloop.

© Liesbet Serlet

Een preventief erosiebeleid is dus erg belangrijk. Elke euro besteed aan erosiebestrijding wordt nadien dubbel en dik terugverdiend door minder schade. De gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen zijn goedgekeurd. De aanzet is gegeven, nu moet de uitvoering volgen.

Gemeenten kunnen gebruik maken van inhoudelijke ondersteuning vanuit de provincie en van subsidies voor erosiebestrijding, zoals de beheerovereenkomsten bij de VLM en de subsidies in het kader van het Erosiebesluit.

Voor meer informatie over erosiebestrijding kunt u terecht bij www.west-vlaanderen.be en www.lne.be

Gecoördineerde aanpak invasieve waterplanten

In mei 2011 startten de bekkensecretariaten van IJzerbekken, Brugse Polders en Leiebekken en het Agentschap voor Natuur en Bos – West-Vlaanderen met het inventariseren van de belangrijkste invasieve waterplanten.

Op een aantal locaties worden waterbeheerders en natuurbeheerders geconfronteerd met invasieve waterplanten. Invasieve waterplanten zijn geïmporteerd of worden hier gekweekt voor gebruik in vijver of aquarium. Vaak komen ze – bedoeld of onbedoeld – in de natuur terecht. Niet alle planten kunnen hier overleven, maar sommige uitheemse soorten doen het hier juist heel goed. Enkele soorten vermeerderen zich explosief en overwoekeren een hele plas of sloot. De gevolgen zijn wateroverlast en schade aan de natuur.

Ondanks de talrijke inspanningen van de waterbeheerders, nemen de hoeveelheid exoten en het aantal broeihaarden in onze waterlopen niet af. De West-Vlaamse bekkensecretariaten willen daarom samen met het Agentschap voor Natuur en Bos – West-Vlaanderen, nagaan hoe de huidige aanpak verfijnd kan worden en op welke manier een meer gestructureerde aanpak mogelijk is. Om exoten efficiënt te bestrijden is het immers erg belangrijk tijdig, gecoördineerd en integraal te werken, met voldoende opvolging en nazorg.

Via een bevraging van alle waterbeheerders binnen de provincie West-Vlaanderen worden de belangrijkste invasieve waterplanten (grote waternavel, parelvederkruid, waterteunisbloem, reuzenberenklauw en reuzenbalsemien) geïnventariseerd. Op basis van de inventarisatie zal de bekkenwerking een voorstel voor een gecoördineerde aanpak uitwerken en bespreken.

Meer informatie over de aanpak van invasieve waterplanten vindt u op www.natuurenbos.be.

Meer ruimte voor de Poperingevaart

Naar aanleiding van belangrijke wateroverlast te Poperinge in juli 2007, stelden de stad Poperinge, de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een samenwerkings-overeenkomst op om dergelijke wateroverlast in de toekomst te vermijden.

De belangrijke structurele onderhoudswerken op de Poperingevaart die VMM voor zijn rekening nam, werden in de loop van 2010 afgewerkt. Dankzij deze werken wordt de noodzakelijke afvoercapaciteit van 11 m³/s opnieuw gehaald.

VMM koos ook voor meer ruimte voor de waterloop. De Poperingevaart kreeg, waar mogelijk, flauwere oevers waardoor ook de erosieproblemen aangepakt zijn. Om wateroverlast in Poperinge te beperken, zonder dat een verhoogde afvoer en bijkomende druk op de benedenstroomse gebieden (Vleteren) ontstaat, werd ook voor extra buffering gezorgd. De waterloop werd bovendien ecologisch ingericht met de aanleg van een visdoorgang in het stadspark van Poperinge.

De stad Poperinge verhoogde in het voorjaar van 2011 de buffercapaciteit op de Bommelaarsbeek. Het optrekken van de buffercapaciteit ter hoogte van de samenvloeiing van de Hipshoekbeek en de Eikhoekbeek is voorzien voor begin volgend jaar.

De provincie West-Vlaanderen staat in voor de uitbreiding van de buffercapaciteit op de Vleterbeek. Dit gebeurt in het project Créséty, een Interregproject in samenwerking met Frankrijk. Op de Vleterbeek worden een drietal bufferbekkens voorzien. Twee bufferbekkens worden door de Franse waterbeheerder (USAN) gerealiseerd, namelijk te Boeschèpe en Godewaersvelde. De provincie zal een bekken op de Vleterbeek ter hoogte van de ring rond Poperinge aanleggen. Het dossier wordt momenteel voorbereid, de realisatie ervan is gepland in het voorjaar 2012

Kortemark beter beschermd tegen overstromingen

In het verleden werd Kortemark bij hevige neerslag meermaals getroffen door wateroverlast. De Vlaamse Overheid en de provincie West-Vlaanderen voerden in het verleden al diverse infrastructuurwerken uit, maar deze bleken in juli 2005 en juli 2007 niet voldoende om bescherming te bieden tegen overstromingen.

In oktober 2010 werden de werken afgerond die het centrum van Kortemark beter moeten beschermen tegen wateroverlast. De provincie vergrootte het bestaande bufferbekken langs de Spanjaardbeek tot 100.000 m³ en er werden bedijkingswerken uitgevoerd langs de Kregelbeek en de Kasteelbeek.

Kustveiligheidsplan goedgekeurd

Op 10 juni 2011 bekrachtigde de Vlaamse Regering, op voorstel van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken H. Crevits, het Kustveiligheidsplan. Het plan bepaalt welke ingrepen nodig zijn om de kust tegen 1000-jarige stormen te beschermen. Het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust staat in voor de uitwerking van detailontwerpen en deelprojecten, in samenspraak met de lokale besturen.

In het IJzerbekken worden diverse maatregelen genomen. Sommige stranden worden 50 tot 100 meter breder. Dat is onder meer het geval in De Panne, waar op bepaalde plaatsen ook de duinen verhoogd worden. In Koksijde wordt het strand tussen Sint-Idesbald en Koksijde centrum over een lengte van anderhalve kilometer verhoogd. Ook de duindoorgang aan de Gilles Scottlaan wordt opgehoogd en er komt een nieuwe weg. Tussen Westende-Bad en Middelkerke komt een breder en hoger strand. Een stormmuur zal het casino – een uiterst zwakke zone in de kustverdediging – beschermen.

Tussen Raversijde en de Wellington renbaan in Oostende wordt het strand een flink stuk breder. Er is ook een stormmuur voorzien op de plaatsen waar de kusttram langs de zeedijk rijdt. Ter hoogte van de badzone in Mariakerke wordt ook de helling van de zeedijk aangepast.

In Oostende, een erg zwakke schakel aan de kust, passen de werken die er aan de gang zijn voor de toegankelijkheid van de haven, in het kustveiligheidsplan. Zeewering en stormmuren worden er gecombineerd met toeristische en monumentale aspecten, zoals het aanleggen van een nieuwe zeedijk ter hoogte van het Zeeheldenplein. Het noodstrand – aangelegd in 2004 – en het groot strand krijgen er opnieuw een pak zand bij. Ook op de Oosteroever wordt het strand uitgebreid.

In de havengeul van Nieuwpoort wordt een stormvloedkering gebouwd, die in geval van storm kan afgesloten worden.

Voor alle info omtrent het Kustveiligheidsplan kunt u terecht op zeeweringenkustbeheer.afdelingkust.be

Uitvoering bekkenbeheerplan: een stand van zaken

Op 8 april keurde het bekkenbestuur van het IJzerbekken het bekkenvoortgangsrapport 2010 goed. Het rapport informeert over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen. U leest er welke vooruitgang er is geboekt en welke acties in 2010 zijn uitgevoerd. Er wordt stil gestaan bij een aantal aandachtspunten en knelpunten en er wordt gerapporteerd over de werking van

de bekken- en deelbekkenstructuren. Met het bekkenvoortgangsrapport wil het bekkenbestuur bijdragen aan de verdere uitwerking van het integrale waterbeleid binnen het IJzerbekken. U kunt het document raadplegen via www.bekkenwerking.be

Het bekkenvoortgangsrapport maakt duidelijk dat er al heel wat werk verricht is. Maar de weg is nog lang. Dit blijkt ook uit het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde dat op 8 oktober 2010 door de Vlaamse Regering is vastgesteld. Het stroomgebiedbeheerplan maakt duidelijk dat we voor de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen binnen het bekken de door de Europese Kaderrichtlijn Water vooropgestelde goede toestand tegen 2015 niet zullen halen.

Het is dan ook eens te meer belangrijk dat we samen, met alle betrokken partners en de actiehouders van de plannen, zijnde de Vlaamse, provinciale en lokale waterbeheerders, de polders, het bekkensecretariaat, de waterschappen,... ten volle verantwoordelijkheid opnemen en proberen om samen de juiste keuzes te maken.

In de kijker

Algemeen Waterverkoopreglement van kracht

Sinds 1 juli 2011 is het Algemeen Waterverkoopreglement van kracht. Dit reglement bepaalt de rechten en de plichten van de drinkwaterleveranciers, de rioolbeheerders en hun klanten met betrekking tot de levering van drinkwater, de sanering van het afvalwater en de afvoer van regenwater. Meer informatie over het Algemeen Waterverkoopreglement vindt u op www.vmm.be.

Praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw'

Kwalitatief goed water is schaars. Landbouwers hebben er dus alle belang bij, zowel voor zichzelf als voor de toekomstige generaties, de watervoorraden en de natuurlijke omgeving van de watersystemen te beschermen en veilig te stellen. Zeker in het IJzerbekken waar ongeveer 80 % van het areaal landbouwgrond is.

De digitale praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' is een hulpmiddel waarmee de land- en tuinbouwer actief aan de slag kan gaan om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit van het water. De eerste module van de praktijkgids bevat een praktisch gedeelte over duurzaam watergebruik voor de melkveehouderij en de substraatteelt in de glastuinbouw. Hierin vindt u sectorspecifieke informatie over de benodigde waterkwaliteit, waterbesparing en alternatieve waterbronnen op het bedrijf. De praktijkgids zal verder uitgebouwd worden naar andere deelsectoren en naar andere thema's in functie van aandachtspunten en beleidsprioriteiten. De praktijkgids Water in de land- en tuinbouw kunt u raadplegen op v.vlaanderen.be.

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen? Stuur dan een e-mail met als titel 'uitschrijven' naar secretariaat_ijzer@vmm.be